

На основу члана 237. тачка 3) и члана 265. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11 и 93/12),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК О ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРАВИЛИМА ЗА ДОДЕЛУ СЛОТОВА И УСКЛАЂИВАЊУ РЕДОВА ЛЕТЕЊА НА АЕРОДРОМИМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником утврђују се заједничка правила за одређивање аеродрома са усклађеним редовима летења, односно координисаних аеродрома, додељивање слотова и усклађивање редова летења на аеродромима у Републици Србији, планирање саобраћаја на аеродрому са усклађеним редовима летења или на координисаном аеродрому, као и рад координационог одбора, координатора слотова и усклађивача редова летења у циљу постизања ефикасног, усклађеног и координисаног ваздушног саобраћаја на аеродромима са повећаним обимом саобраћаја у Републици Србији.

Заједничка правила из става 1. овог члана детаљније су уређена прилозима од I до V овог правилника који чине његов саставни део.

Преузимање прописа Европске уније

Члан 2.

Овај правилник је усклађен са:

1) Уредбом Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице која је дата у Прилогу I овог правилника;

2) Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЕЗ) бр. 894/2002 од 27. маја 2002. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице, која је дата у Прилогу II овог правилника;

3) Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЕЗ) бр. 1554/2003 од 22. јула 2003. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице, која је дата у Прилогу III овог правилника;

4) Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЕЗ) бр. 793/2004 од 21. априла 2004. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице, која је дата у Прилогу IV овог правилника;

5) Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЕЗ) бр. 545/2009 од 18. јуна 2009. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице, која је дата у Прилогу V овог правилника.

Значење израза или дефиниције

Члан 3.

За потребе овог правилника користе се изрази (дефиниције) садржани у Уредби Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице која је дата у Прилогу I овог правилника и Уредби Европског парламента и Савета (ЕЕЗ) бр. 793/2004 од 21. априла 2004. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице, која је дата у Прилогу IV овог правилника.

Поред израза из става 1. овог члана, изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) Директорат је Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије основан законом којим се уређује ваздушни саобраћај, који је тим законом, поред осталог, надлежан за издавање оперативне дозволе авио-превозиоцу.

2) *ЕСАА* споразум је Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја.

3) Оператер аеродрома је привредно друштво, друго правно лице или предузетник који користи аеродром, регистрован је да пружа аеродромске услуге, има дозволу за коришћење аеродрома и који је уписан у Регистар аеродрома. За потребе овог правилника израз „оператер аеродрома“, значи „тело које управља аеродромом“.

Изрази „Заједница“, „прописи Заједнице“, „Уговор о оснивању Европске заједнице“ (Уговор), „аеродром Заједнице“, „авио-превозилац Заједнице“ и „држава чланица“ који се користе у прилозима овог правилника тумаче се сагласно тачкама 2. и 3. Анекса II *ЕСАА* споразума.

Услови за промену статуса аеродрома, усклађивање редова летења и координисање аеродрома

Члан 4.

Аеродром може да промени статус у аеродром са усклађујућим редовима летења или координисани аеродром ако авио-превозиоци који обављају више од половине укупних операција на једном аеродрому или оператер аеродрома сматрају да је капацитет недовољан за текуће и планиране операције током одређеног периода или ако нови превозиоци имају озбиљних проблема да обезбеде одговарајућа времена слетања, односно полетања на одређени аеродром или ако Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (удаљем тексту. Директорат) сматра потребним.

Ако наступе околности из става 1. овог члана оператер аеродрома спроводи детаљну анализу капацитета, у складу са овим правилником, како би се утврдила могућност повећања капацитета у краћем времену, путем инфраструктурних или

оперативних измена, као и да би се утврдио временски оквир предвиђен за решавање проблема.

На аеродрому који је променио статус у координисани у року од 30 дана од дана промене статуса, образује се координациони одбор чији је састав и надлежности прописан прилозима овог правилника.

Поступање Директората

Члан 5.

Директорат одлучује о статусу аеродрома у складу са овим правилником.

Ако наступе озбиљни проблеми нових учесника у расподели слотова и они се наставе, Директорат може да сазове састанак координационог одбора аеродрома са циљем разматрања могућности за решавање насталог проблема на начин прописан прилозима овог правилника.

Локална упутства

Члан 6.

Координациони одбор, на иницијативу било ког члана, предлаже Директорату локална упутства, односно оперативне мере засноване на специфичностима аеродрома, за побољшање учинка коришћења капацитета аеродрома.

Директорат издаје одобрење за примену локалних упутстава, ако се она захтевају.

Локална упутства се предлажу и у случајевима привременог наглог пораста потребе за постојећим капацитетима аеродрома, односно краткотрајног наглог умањења постојећих капацитета аеродрома.

Локална упутства не могу имати негативан утицај на независан статус координатора слотова.

Ступање на снагу овог правилника

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”

Бр. 1/0-01-0005/2013-0010

У Београду, 26. децембра 2013. године

УПРАВНИ ОДБОР

ПРЕДСЕДНИК

Александар Антић

**Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18. јануара 1993. године о заједничким
правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице**

Област примене

Члан 1.

1. Ова уредба се примењује на доделу слотова на аеродромима Заједнице.
2. За примену ове уредбе на аеродром Гибралтар не доводи се у питање правни статус Краљевине Шпаније, односно Уједињеног Краљевства, у погледу спора око суверенитета над територијом на којој се аеродром налази.
3. Примена одредаба ове уредбе на аеродром Гибралтар одлаже се док аранжмани из заједничке декларације министара спољних послова Краљевине Шпаније и Уједињеног Краљевства од 2. децембра 1987. године не ступе на снагу. Владе Шпаније и Уједињеног Краљевства обавестиће Савет о том датуму.

Дефиниције

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овој уредби имају следеће значење:

(а) *слот* је предвиђено време доласка или одласка расположиво или додељено за кретање ваздухоплова одређеног дана на аеродрому који је координисан у складу са условима из ове уредбе;

(б) *нови учесник (new entrant)* је:

(i) авио-превозилац који захтева слотове на аеродрому, било ког дана, а који располаже или му је додељено мање од четири слота на том аеродрому истог дана, или

(ii) авио-превозилац који захтева слотове за редован авио-превоз између два аеродрома Заједнице, при чему највише друга два авио-превозиоца истог дана обављају редован авио-превоз између тих аеродрома или система аеродрома и располажу или им је додељено мање од четири слота на том аеродрому, тог дана за обављање редовног авио-превоза.

Авио-превозилац који има више од 3% укупно расположивих слотова одређеног дана на одређеном аеродрому или више од 2% укупно расположивих слотова одређеног дана у неком систему аеродрома коме тај одређени аеродром припада, неће се сматрати новим учесником на том аеродрому;

(ц) *директан авио-превоз* је авио-превоз између два аеродрома, укључујући заустављања, истим ваздухопловом и са истим бројем лета;

(д) *период реда летења* означава летњи, односно зимски саобраћајни период који се користи у редовима летења авио-превозиоца;

(е) *авио-превозилац Заједнице* је авио-превозилац са важећом оперативном дозволом коју му је издала држава чланица, на основу Уредбе Савета (ЕЕЗ) бр. 2407/92 од 23. јула 1992. године о лиценцирању авио-превозилаца;

(ф) *координисани аеродром* је аеродром коме је одређен координатор, у циљу олакшавања пословања авио-превозилаца који обављају саобраћај или имају намеру да обављају саобраћај на том аеродрому;

(г) *потпуно координисани аеродром* је координисани аеродром на коме је, за слетање или полетање, за време периода у току којег је потпуно координисан, неопходно да авио-превозилац или други оператер ваздухоплова поседује слот који му је доделио координатор;

(х) *систем аеродрома* су ва два или више аеродрома груписаних за слетање и полетање за исти град или конурбацију, како је наведено у Прилогу II, Уредбе Савета (ЕЕЗ-а) бр. 2408/92 од 23. јула 1992. године.

Услови за одређивање аеродрома као координисаног

Члан 3.

1. Држава чланица није обавезна да било који аеродром одреди као координисани аеродром, изузев ако је то предвиђено одредбама овог члана.

2. Држава чланица може, међутим, да било који аеродром одреди као координисани аеродром, под условом да поштује начела транспарентности, објективности и недискриминације.

3. Држава чланица обезбеђује да се на аеродрому што пре спроведе детаљна анализа капацитета, узимајући у обзир узајамно признате методе, како би се утврдила могућност повећања капацитета у краћем времену, путем инфраструктурних или оперативних измена, као и да би се утврдио временски оквир предвиђен за решавање проблема, и то:

(i) када авио-превозиоци који представљају више од половине укупних операција на једном аеродрому и/или оператер аеродрома сматрају да је капацитет недовољан за текуће и планиране операције током одређеног периода, или

(ii) када нови превозиоци имају озбиљних проблема за обезбеђивање слотова,

(iii) када то држава чланица сматра потребним.

Анализа се периодично допуњава. Анализа и метод на којима се она заснива се стављају на увид заинтересованим странама.

4. Ако после саветовања са авио-превозиоцима који редовно користе аеродром, њиховим представничким организацијама, оператером аеродрома, телима надлежним за контролу летења и организацијама путника ако такве постоје, у анализи нису утврђене могућности решавања озбиљних проблема у кратком времену, та држава чланица ће се побринути да се аеродром одреди као потпуно координисани аеродром за периоде током којих се проблем у вези са капацитетом појавио.

5. Када капацитет потпуно координисаног аеродрома буде довољан да задовољи стварне или планиране операције, његово одређивање за потпуно координисани аеродром ће бити укинато.

Координатор

Члан 4.

1. Држава чланица надлежна за координисани или потпуно координисани аеродром гарантује да ће се за координатора именовати физичко или правно лице које поседује одговарајуће знање у вези координације редова летења авио-превозилаца, након што се консултује са авио-првозиоцима који редовно користе

дотичан аеродром, организацијама које их представљају и оператером аеродрома. Исти координатор може да координира и више аеродрома.

2. Држава чланица гарантује да ће координатор реда летења обављати своје дужности независно, у складу са овом уредбом.

3. Координатор поступа у складу са овом уредбом на објективан, недискриминаторан и транспарентан начин.

4. Координатор учествује на међународним конференцијама авио-превозилаца о редовима летења, у складу са прописима Заједнице.

5. Координатор је одговоран за расподелу слотова.

6. Координатор надзире коришћење слотова.

7. При расподели слотова координатор, на захтев, благовремено доставља на увид свим заинтересованим странама следеће информације:

(а) информације о додељеним слотовима свим авио-превозиоцима на одређеном аеродрому, поређане хронолошким редоследом;

(б) информације о затраженим слотовима (први захтев) који су поднели авио-превозиоци, за све авио-превозиоце и то поређане хронолошким редоследом;

(ц) информације о свим додељеним слотовима и преосталим захтевима за доделу слотова, за све авио-превозиоце, наведене хронолошким редоследом по авио-превозницима;

(д) информације о свим преосталим расположивим слотовима;

(е) информације о свим појединостима у вези критеријума који су коришћени при додели слотова.

8. Подаци из става 7. овог члана се стављају на увид најкасније у време одговарајућих конференција о редовима летења и, по потреби, непосредно на конференцијама или после њих.

Координациони одбор

Члан 5.

1. Држава чланица је дужна да обезбеди да на аеродрому који је одређен као потпуно координисани аеродром буде постављен координациони одбор који би помагао координатору у саветодавном смислу, у складу са чланом 4. ове уредбе. У раду овог одбора учествују авио-превозиоци и/или њихове представничке организације које редовно користе аеродром(е), оператери аеродрома и представници контроле летења. Исти координациони одбор може бити основан за више од једног аеродрома.

Задаци координационог одбора су, између осталих, давање савета о:

- могућностима за повећање капацитета, у складу са чланом 6. ове уредбе,
- побољшањима саобраћајних услова који постоје на одређеном аеродрому,
- примедбама на доделу слотова, како је превиђено чланом 8. став 7. ове уредбе,

- начину праћења коришћења додељених слотова,

- упутствима за доделу слотова с обзиром на локалне услове,

- озбиљним проблемима с којима се суочавају нови учесници, као што је предвиђено у члану 10. ове уредбе.

2. Став 1. овог члана се може примењивати на координисане аеродроме, у складу са чланом 3. ове уредбе.

Капацитети аеродрома

Члан 6.

1. На аеродрому на коме се врши расподела слотова надлежни органи, два пута годишње, у сарадњи са представницима контроле летења, као и надлежним царинским и имиграционим органима и авио-превозницима који користе тај аеродром и/или њиховим овлашћеним представницима и координатором аеродрома, утврђују расположиви капацитет за расподелу слотова, у складу са заједнички прихваћеним методама. У случају када оператер аеродрома није уједно и надлежно тело које управља аеродромом, овај орган се такође мора консултовати.

Утврђивање расположивих капацитета заснива се на објективној анализи могућности прихвата ваздушног саобраћаја, уз уважавање различитих врста саобраћаја на аеродрому.

Резултати ових испитивања прослеђују се координатору благовремено, пре почетне расподеле слотова, за потребе конференција о редовима летења.

2. Став 1. овог члана се примењује на координисане аеродроме, у складу са одредбама члана 3. ове уредбе.

Достављање података координатору

Члан 7.

Авио-превозиоци који обављају или планирају да обављају летове на координисаном или потпуно координисаном аеродрому, дужни су да координатору доставе све одговарајуће податке које он затражи.

Поступак додељивања слотова

Члан 8.

1. (а) У складу са чланом 10. ове уредбе, авио-превозилац који је по одобрењу координатора користио један слот, има право да затражи тај исти слот у следећем периоду реда летења.

(б) Ако сви захтеви за доделу слотова не могу да се реше тако да задовоље односне авио-превозиоце, предност има јавни авио-превоз, посебно редован и планирани ванредан авио-превоз.

(ц) Координатор такође узима у обзир и додатна правила о приоритетима која је поставила ваздухопловна индустрија и, ако је могуће, додатна упутства која препоручује координациони одбор, с обзиром на локалне прилике, под условом да су таква упутства у складу са правом Заједнице.

2. Ако захтев за доделу слота не може да се одобри, координатор обавештава авио-превозиоца који је поднео захтев о разлозима за то и предлаже му најближи расположиви алтернативни слот.

3. Координатор у свако доба решава и *ad hoc* приспеле захтеве за доделу слотова за сваку врсту ваздушног саобраћаја, укључујући летове за сопствене потребе. У том циљу могу да се користе слотови који су преостали у бази слотова из члана 10. ове уредбе, после додељивања слотова авио-превозиоцима који су раније поднели захтеве, као и слотови који су тек постали слободни.

4. Слотови се могу слободно размењивати између авио-превозилаца или их авио-превозилац може пренети с једне линије или врсте превоза на другу узајамним договором или као резултат потпуног или делимичног преузимања или

једнострано. Све такве размене или преноси морају бити транспарентни и координатор мора потврдити да:

(а) се пословање аеродрома не доводи у питање;

(б) се поштују ограничења која државе чланице утврде у складу са чланом 9. ове уредбе;

(ц) промена у коришћењу није обухваћена чланом 11. ове уредбе.

5. Слотови који су додељени новом учеснику који обавља превоз између два аеродрома у Заједници, не смеју да се преносе или замењују између авио-превозилаца у периоду од две сезоне летења, односно авио-превозилац их не сме пренети или заменити са једне линије на другу, како је предвиђено у ставу 4. ове уредбе.

6. После саветовања са авио-превозиоцима, координаторима и оператером аеродрома, Комисија може утврдити препоручене стандарде за аутоматске системе које координатори користе како би се гарантовала правилна примена чл. 4. и 7. ове уредбе.

7. У случају жалби на доделу слотова, координациони одбор може након разматрања случаја дати предлог координатору за решавање проблема.

8. Ако се проблеми не могу решити након разматрања на координационом одбору, држава чланица које се то тиче, може предвидети посредовање организација које представљају авио-превозиоца или трећег лица.

Регионалне услуге

Члан 9.

1. Држава чланица може на једном координисаном аеродрому да резервише одређени број слотова потребних за операције предвиђене за редовне летове у домаћем саобраћају:

(а) на правцима према аеродромима који опслужују периферна или развојна подручја на њеној територији, при чему се сматра да било која од тих линија има виталан значај за економски развој региона у којем се налази аеродром, под условом да:

(i) се наведени слотови користе на тој линији у време ступања на снагу ове уредбе;

(ii) на тој линији саобраћа само један авио-превозилац;

(iii) да се одговарајућа услуга не може обезбедити ниједним другим начином превоза;

(iv) резервација слотова престаје да важи када други авио-превозилац почне да обавља редовне летове у домаћем саобраћају на тој линији и има исти број летова као и први авио-превозилац и када га обавља најмање једну сезону;

(б) на линијама на којима је у складу са законодавством Заједнице уведена обавеза пружања јавне услуге.

2. Поступци из члана 4. став 1. тачка (д) до члана 4. став 1. тачка (и) Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2408/92 примењују се ако је други авио-превозилац Заједнице заинтересован за обављање летова на тој линији, као и ако исти није могао да добије слот један час пре или након времена које је затражио од координатора.

3. Држава чланица доставља Комисији списак линија на потпуно координисаном аеродрому на којима су слотови резервисани на начин дефинисан овим чланом Уредбе. Држава чланица доставља списак одмах након ступања на снагу ове уредбе. Комисија ће објавити преглед наведених праваца у Службеном листу Европске заједнице најкасније два месеца након доставе.

База слотова

Члан 10.

1. На аеродрому на коме се врши додела слотова формира се база слотова за сваки координисани период. База слотова садржи и новонастале слотове, неискоришћене слотове, као и слотове од којих су одустали авио-превозиоци за време или при крају сезоне или су на други начин постали расположиви.

2. Било који слот који не буде био искоришћен биће повучен и стављен у одговарајућу базу слотова, сем у случајевима када се њихова неискоришћеност може оправдати повлачењем из саобраћаја неке врсте ваздухоплова или затварањем аеродрома или ваздушног простора или у неким другим сличним ванредним околностима.

3. Слотови који су додељени авио-превозиоцу за обављање редовног или планираног ванредног авио-превоза, не овлашћују га на исту серију слотова у наредном еквивалентном периоду реда летења, ако не докаже, на начин који задовољава координатора, да их је авио-превозилац користио онако како је то одобрио координатор и најмање 80% времена у току периода реда летења за који су му били додељени.

4. Слотови који су додељени авио-превозиоцу пре 31. јануара, за наредни летњи период или пре 31. августа, за наредни зимски период, а који пре ових датума буду враћени координатору ради поновног додељивања, не узимају се у обзир за потребе рачунања искоришћености.

5. Ако авио-превозилац не може да докаже 80% искоришћености серије слотова, сви слотови из серије стављају се у базу слотова, изузев ако неискоришћеност може да се оправда неким од следећих разлога:

(а) непредвидиве и неизбежне околности које су ван утицаја авио-превозиоца које су довеле до:

- приземљења (*grounding*) типа ваздухоплова који се генерално користи за предметни авио-превоз,

- затварања аеродрома или ваздушног простора;

(б) проблеми везани за ред летења нових редовних путничких ваздухоплова од највише осамдесет седишта у правцу регионалног и координисаног аеродрома, као и где капацитет не прелази 30.000 седишта годишње; или

(ц) озбиљни финансијски губици односног авио-превозиоца Заједнице, због којих му је орган надлежан за издавање дозволе издао привремену оперативну дозволу, која важи до његове финансијске реорганизације у складу са чланом 5. став 5. Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2407/92;

(д) прекидом у низу ванредних летова због отказа организатора путовања, нарочито ван периода највећег саобраћаја, под условом да укупна искоришћеност слота не пада испод 70%;

(е) прекидом авио-превоза због деловања чија намена је била да утиче на тај авио-превоз и које је практично и/или технички онемогућило авио-превозиоца да обавља летове онако како је планирао;

6. Ако се озбиљни проблеми нових учесника наставе, држава чланица обезбеђује састанак координационог одбора аеродрома. Сврха састанка јесте разматрање могућности за решавање проблема. На састанак се позива Комисија.

7. Не доводећи у питање примену члана 8. став 1. Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2408/92, слотови из базе слотова морају да се разделе међу авио-превозиоцима који су поднели захтеве. 50% ових слотова најпре се додељује новим учесницима, изузев ако су њихови захтеви мањи од 50%.

8. Нови учесник коме је понуђена серија слотова у оквиру од два часа пре или после времена које је он захтевао, а који није прихватио ову понуду, не задржава статус новог учесника за наведени период реда летења.

Механизам заштите

Члан 11.

1. Када није могуће пронаћи решење из става 2. овог члана, а имајући у виду да се конкуренција између појединих авио-превозилаца не може нарушавати, авио-превозницима није дозвољено да флексибилност предвиђену чланом 8. став 4. ове уредбе користе за увођење једне или више додатних фреквенција на правцу између координисаног аеродрома унутар Заједнице и аеродрома у другој држави чланици, ако други авио-превозилац Заједнице, лиценциран у другој држави чланици, није могао и поред озбиљних и трајних напора, добити слотове за слетање и полетање, који би се објективно могли користити за обезбеђивање једне или више додатних фреквенција на том правцу у периоду од два часа пре или после времена захтеваног од координатора.

Ова одредба не примењује се ако авио-превозилац који користи флексибилност предвиђену чланом 8. став 4, ове уредбе не премашује фреквенције другог авио-превозиоца.

2. Узимајући у обзир да се конкуренција између наведених авио-превозилаца не може нарушавати, државе чланице које су надлежне за координисани аеродром из става 1. овог члана дужне су да настоје да олакшају договор између дотичних авио-превозилаца.

Као алтернативно решење наведеног проблема могло би бити:

- настојање да се обезбеди позитивно решење по захтеву за доделу слота авио-превозиоца лиценцираног у другој држави,

- да тај авио-превозилац разумно користи флексибилност предвиђену чланом 8. став 4. ове уредбе.

3. Заинтересована држава чланица може затражити од Комисије да испита примену овог члана у року од два месеца након што авио-превозилац обавести координатора о својој намери да искористи флексибилност предвиђену чланом 8. став 4. ове уредбе.

Опште одредбе

Члан 12.

1. Ако при додели слотова трећа држава на њеним аеродромима:

(а) не пружа авио-превозиоцима Заједнице третман који у складу са овом уредбом имају авио-превозиоци из те државе, или

(б) не пружа фактички (*de facto*) авио-превозиоцима Заједнице национални третман, или

(ц) пружа авио-превозиоцима осталих трећих држава повољнији третман од тремана авио-превозилаца Заједнице,

могу се предузети одговарајући поступци како би се поправила ситуација у погледу тог аеродрома или тих аеродрома, укључујући потпуно или делимично обустављање обавеза у складу са овом уредбом у погледу авио-превозиоца из те треће државе, а у складу са законом Заједнице.

2. Државе чланице обавештавају Комисију о свим озбиљним правним или чињеничним тешкоћама с којима се авио-превозиоци Заједнице суочавају при додељивању слотова на аеродромима трећих држава.

Извештавање и сарадња

Члан 13.

1. Комисија подноси Европском парламенту и Савету извештај о примени ове уредбе најкасније три године од дана њеног ступања на снагу. Тај извештај мора, између осталог, да садржи следеће елементе:

(а) структуру авио-индустрије;

(б) напредак који је постигнут на смањењу неискоришћености слотова;

(ц) величину базе слотова како је утврђено у члану 10. став 1. ове уредбе, сваке сезоне на одабраним аеродромима;

(д) број негативно решених захтева за доделу слотова сваке сезоне на одабраним аеродромима;

(е) број нових авио-превозилаца који подносе захтев за доделу слотова сваке сезоне на одабраним аеродромима;

(ф) примену поступака за решавање спорова утврђених у складу са условима из члана 8. ове уредбе.

2. Државе чланице и Комисија сарађују на примени ове уредбе, нарочито у погледу прикупљања информација за извештај из става 1. овог члана.

Ревизија

Члан 14.

Савет ће одлучити о наставку примене односно ревизији ове уредбе до 1. јула 1997. године, а на основу предлога Комисије који се подноси најкасније до 1. јануара 1996. године.

Ступање на снагу

Члан 15.

Ова уредба ступа на снагу 30. дана од дана објављивања у „Службеном листу Европске заједнице”.

Уредба (ЕЗ) бр. 894/2002 Европског парламента и Савета од 27. маја 2002. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице

Члан 1.

У Уредби Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 додаје се следећи члан:

„Члан 10а

Догађаји на дан 11. септембра 2001. године

У циљу спровођења члана 10. став 3. ове уредбе, координатори прихватају право авио-превозилаца да буду овлашћени на исте серије слотова у току летњег периода реда летења 2002. године, односно планираног зимског периода реда летења 2002/2003. године, које су им биле додељене 11. септембра 2001. године за летњи ред летења 2001, односно зимски ред летења 2001/2002.“

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу првог дана након објављивања у Службеном листу Европских заједница.

Ова уредба се примењује у целости и непосредно у свим државама чланицама.

Уредба (ЕЗ) бр. 1554/2003 Европског парламента и Савета од 22. јула 2003. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице

Члан 1.

У Уредби Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 додаје се следећи члан:

„Члан 10б

У циљу спровођења члана 10. став 3. ове уредбе, координатори прихватају право авио-превозилаца да буду овлашћени на исте серије слотова у летњем периоду реда летења 2004. године, које су им биле додељене за летњи ред летења 2003. године.“

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу првог дана након објављивања у Службеном листу Европске уније.

Ова уредба се примењује у целости и непосредно у свим државама чланицама.

Уредба (ЕЗ) бр. 793/2004 Европског парламента и Савета од 21. априла 2004. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице

Члан 1.

Уредба (ЕЕЗ-а) бр. 95/93 мења се и допуњава, тако да гласи:

1. Члан 1. став 1. мења се и гласи:

„1. Ова уредба се примењује на аеродроме Заједнице.“

2. Члан 2. мења се и допуњава да гласи:

2. (а) Тач.(а) и (б) мењају се и гласе:

„(а) *слот* је одобрење које у складу са овом уредбом даје координатор за коришћење целокупне инфраструктуре аеродрома потребне за одвијање авио-превоза на координисаном аеродрому, одређеног датума и у одређено време које је у циљу слетања или полетања одредио координатор у складу са овом уредбом;

(б) *нови учесник (new entrant)* је:

(i) авио-превозилац који захтева, као део једне серије слотова, слот на неком аеродрому, било ког дана, где би, ако се његов захтев прихвати, он укупно имао мање од пет слотова на том аеродрому тог дана, или

(ii) авио-превозилац који захтева серију слотова за редован авио-превоз путника између два аеродрома Заједнице, уврштен у ред летења, при чему тог дана највише два друга авио-превозиоца обављају исти редован авио-превоз између тих аеродрома или система аеродрома и у том случају, ако би се захтев авио-превозиоца прихватио, тај авио-превозилац би и даље имао на том аеродрому мање од пет слотова за редован авио-превоз тог дана, или

(iii) авио-превозилац који захтева серију слотова на неком аеродрому за обављање редовног авио-превоза путника између тог аеродрома и неког регионалног аеродрома, где тог дана ниједан други авио-превозилац не обавља исти редован авио-превоз путника између ових аеродрома или система аеродрома и, у том случају, ако би се захтев авио-превозиоца прихватио, тај авио-превозилац би на том аеродрому и даље имао мање од пет слотова тог дана за обављање редовног авио-превоза.

Авио-превозилац који има више од 5% укупно расположивих слотова одређеног дана на одређеном аеродрому или више од 4% укупно расположивих слотова одређеног дана у неком систему аеродрома коме тај одређени аеродром припада, неће се сматрати новим учесником на том аеродрому.“

(б) Тач.(ф) и (г) мењају се и гласе:

„(ф) (i) *авио-превозилац* је предузеће за јавни авио-превоз које има важећу оперативну дозволу или њен еквивалент, најкасније до 31. јануара за

наредни летњи саобраћајни период или, најкасније до 31. августа, за наредни зимски саобраћајни период. За потребе чл. 4, 8, 8а и 10. ове уредбе, дефиниција авио-превозиоца такође обухвата и оператере пословне авијације (*business aviation*), када они обављају авио-превоз према реду летења; за потребе чл. 7. и 14. ове уредбе, дефиниција авио-превозиоца односи се на све оператере цивилног ваздухопловства;

(ii) *група авио-превозилаца* су два или више авио-превозилаца који обављају заједничке операције (*joint operations*) или уступају франшизу (*franchise operations*) или учествују у подели кода (*code-sharing operations*) ради обављања одређеног авио-превоза;

(г) *координисани аеродром* је сваки аеродром на коме је потребно да авио-превозиоцу или било којем другом оператеру (кориснику ваздухоплова), у циљу слетања или полетења, координатор додели слот, са изузетком летова државних ваздухоплова, слетања у ванредним ситуацијама и хуманитарних летова.“

(ц) Додају се следеће тачке:

„(и) *аеродром са усклађеним редовима летења* (*schedules facilitated airport*) је аеродром на којем постоји могућност загушења у одређеним периодима дана, недеље или године, које се може избећи путем добровољне сарадње између авио-превозилаца и где је именован усклађивач редова летења, у циљу поједностављивања операција авио-превозилаца који обављају саобраћај или намеравају да обављају саобраћај на том аеродрому;

(j) *тело које управља аеродромом* (*managing body of the airport*) је тело које, заједно са осталим активностима или на други начин, руководи и управља инфраструктуром аеродрома, према националним законима и другим прописима и усклађује и надзире делатности различитих оператера на аеродрому или у оквиру система аеродрома;

(к) *серија слотова* (*series of slots*) је најмање пет слотова који се захтевају за исто време, истог дана у недељи редовно, у оквиру истог периода реда летења и који су на тај начин и додељени или, ако то није било могуће, који су додељени за приближно исто време;

(л) *пословна авијација* (*business aviation*) је део ваздушног саобраћаја који се односи на рад или коришћење ваздухоплова од стране предузећа за превоз путника или робе, као помоћ у обављању њихових послова, подразумевајући да се ваздухоплови користе искључиво за потребе које нису доступне широј јавности, а њима управљају лица који поседују минимум важећу дозволу професионалног пилота са овлашћењем за инструментално летење;

(м) *параметри за координацију* су начин на који се, у оперативном смислу, изражавају сви расположиви капацитети за доделу слотова на неком аеродрому, током сваког координисаног периода, који узимају у обзир све техничке и оперативне факторе и факторе очувања животне средине који утичу на функционисање инфраструктуре аеродрома и његових различитих подсистема.“

3. Члан 3. мења се и допуњава да гласи:

(а) Став 1. се мења и гласи:

„(1) (а) Држава чланица није у обавези да било који аеродром одреди као аеродром са усклађеним редовима летења или као координисани аеродром, изузев, ако је то предвиђено одредбама овог члана.

(б) Држава чланица није у обавези да одреди неки аеродром као координисани аеродром, изузев ако то није у складу са ставом 3. овог члана.“

(б) У ставу 2. израз: „координисани аеродром“ мења изразом: „аеродром са усклађеним редовима летења“.

(ц) Став 3. се мења и гласи :

„3. Надлежна држава чланица обезбеђује да се на аеродрому коме није додељен статус или на аеродрому са усклађеним редовима летења, сачини детаљна анализа капацитета од стране тела које управља тим аеродромом или од стране неког другог надлежног органа, онда када држава чланица сматра да је то потребно или у року од шест месеци:

(i) након писаног захтева авио-превозиоца који обавља више од половине операција на аеродрому или тела које управља аеродромом, када или један или други сматрају да је капацитет недовољан за текуће или планиране операције у одређеним периодима; или

(ii) на захтев Комисије, нарочито када је, у пракси, аеродром доступан само авио-превозиоцима којима су додељени слотови или кад се авио-превозиоци, посебно нови учесници, сусретну са озбиљним проблемима у усклађивању слетања и полетања на односном аеродрому.

Овом анализом, заснованом на општеприхваћеним методама, утврђује се сваки мањак капацитета, узимајући у обзир ограничења везана за животну средину на том аеродрому. Анализа садржи начине превазилажења ових недостатака путем нове или измењене инфраструктуре, оперативних промена или било које друге промене, као и временски оквир предвиђен за решавање проблема. Она се ажурира у случају позивања на става 5. овог члана или када постоје промене на аеродрому које значајно утичу на капацитет аеродрома и његову искоришћеност. Анализа и коришћена метода се заједно дају на увид странама које су захтевале да се анализа изврши, као и другим заинтересованим странама, на њихов захтев. Истовремено, анализа се прослеђује Комисији.“

(д) Став 4. мења се и гласи:

„4. Држава чланица се, на основу анализе, саветује о стању капацитета аеродрома са телом које управљања аеродромом, авио-превозиоцима који редовно користе аеродром, њиховим представницима, представницима опште авијације који редовно користе аеродром, као и надлежним пружаоцима услуга контроле летења.

5. Кад се проблеми с капацитетом јављају најмање током једног периода реда летења, држава чланица обезбеђује да аеродром буде одређен као координисани у одређеном периоду само ако:

(а) је мањак капацитета тако озбиљне природе, да се на аеродрому не могу избећи значајна кашњења;

(б) не постоји могућност да се ови проблеми реше у кратком року.

6. Одступајући од става 5. овог члана, државе чланице могу, у изузетним ситуацијама, да одреде предметне аеродроме као координисане за одређени период.“

(е) Важећи став 5. постаје став 7, а израз: „потпуно координисани аеродром“ мења се изразом: „координисани аеродром“.

4. Члан 4. мења се и гласи:

(а) Наслов мења се и гласи: „Усклађивач редова летења и координатор“.

(б) Ст. од 1. до 6. мењају се и гласе:

„1. Држава чланица надлежна за аеродром са усклађеним редовима летења или координисани аеродром мора да обезбеди да се именује квалификовано физичко или правно лице као усклађивач редова летења или координатор аеродрома, након саветовања са авио-превозиоцима који редовно користе аеродром, њиховим представницима и телом које управљања аеродромом, као и координационим одбором, ако такав одбор постоји. Исти усклађивач редова летења или координатор могу бити именовани за више од једног аеродрома.

2. Држава чланица надлежна за аеродром са усклађеним редовима летења или координисани аеродром мора да обезбеди:

(а) да на аеродрому са усклађеним редовима летења, усклађивач редова летења поступа у складу с овом уредбом, на независан, објективан, недискриминаторан и транспарентан начин;

(б) независност координатора на координисаном аеродрому, тако што је он функционално одвојен од сваке поједине заинтересоване стране. Систем финансирања делатности координатора мора да гарантује његову независност;

(ц) да координатор поступа у складу с овом уредбом на објективан, недискриминаторан и транспарентан начин.

3. Усклађивач редова летења и координатор учествују на међународним конференцијама авио-превозилаца о редовима летења, у складу са правом Заједнице.

4. Усклађивач редова летења је дужан да саветује авио-превозиоце и да им препоручује алтернативна времена доласка и/или одласка у случају кад је вероватно да ће доћи до загушења.

5. Координатор мора да буде једино лице одговорно за додељивање слотова. Он је дужан да додељује слотове у складу са одредбама ове уредбе и предузима одређене мере како би у ванредним ситуацијама доделио слотове и изван радног времена.

6. Усклађивач редова летења обавља проверу усклађености операција авио-превозилаца са редом летења који им је препоручен. Координатор прати да ли су операције авио-превозилаца усклађене са слотовима који су им додељени. Ове провере усклађености мора да буду извршене у сарадњи са телом које управља аеродромом и надлежним пружаоцем услуга контроле летења, при чему се узимају у обзир време и други одговарајући параметри који се односе на предметни аеродром. Координатор подноси, на захтев држава чланица које су у питању и Комисије годишњи извештај о раду, који пре свега садржи примену чл. 8а и 14. ове уредбе, као и све жалбе које су уложене на примену чл. 8. и 10, а које су поднете координационом одбору, као и мере које су предузете за њихово решавање.

7. Сви усклађивачи редова летења и координатори сарађују како би се откриле недоследности у редовима летења.“

(ц) Став 7. овог члана постаје став 8, а уводни текст мења се и гласи:

Координатор, на захтев, без икакве надокнаде, благовремено доставља на увид свим заинтересованим странама, посебно члановима и посматрачима координационог одбора, у писаном или било ком другом лако доступном облику, следеће податке:“

(д) Став 8. овог члана који постаје став 9, мења се и гласи:

„9. Информације из става 8. овог члана морају се дати на увид најкасније у време одржавања актуелних конференција о редовима летења, као и према потреби, за време трајања тих конференција и непосредно после њих. На захтев, координатор те информације доставља у облику сажетог прегледа. За достављање таквог сажетог прегледа информација може се наплатити накнада.“

(е) Додаје се следећи став:

„10. Када су важећи и општеприхваћени стандарди редова летења доступни, усклађивач редова летења, регулатор, координатор и авио-превозиоци су дужни да их примењују тако да су у складу са правом Европске заједнице.“

5. Чл.од 5. до 9. мењају се и гласе:

„Координациони одбор

Члан 5.

1. На координисаном аеродрому, надлежна држава чланица је дужна да омогући оснивање координационог одбора. Исти координациони одбор може бити основан за више од једног аеродрома. Чланство у овом одбору доступно је, првенствено, авио-превозиоцима који редовно користе предметни аеродром(е) и њиховим представницима, телу које управља предметним аеродромом, надлежним пружаоцима услуга контроле летења, као и представницима опште авијације.

Задаци координационог одбора су:

(а) давање предлога или савета координатору и/или држави чланици о:

- могућностима за повећање капацитета аеродрома који је одређен у складу са чланом 3. ове уредбе или могућностима боље искоришћености капацитета;
- параметрима за координацију које треба одредити у складу са чланом 6. ове уредбе;
- начину праћења коришћења додељених слотова;
- локалним смерницама за доделу слотова или за праћење коришћења додељених слотова, при чему се, поред осталог, води рачуна о заштити животне средине, као што је то предвиђено у члану 8. став 5. ове уредбе;
- побољшању саобраћајних услова који преовлађују на предметном аеродрому;
- озбиљним проблемима с којима се суочавају нови учесници, као што је предвиђено у члану 10. став 9. ове уредбе;
- свим питањима у вези са капацитетом аеродрома.

(б) Посредовање између односних страна поводом жалби на доделу слотова, као што је предвиђено у члану 11. ове уредбе.

2. Представници државе чланице и координатор се позивају на састанке координационог одбора као посматрачи.

3. Координациони одбор донеси пословник о раду којим се, поред осталог, уређују учешће, избори, учесталост организовања састанака и језик/језици који се користи/користе. Сваки члан координационог одбора може да предложи локалне смернице као што је то предвиђено у члану 8. став 5. ове уредбе. На захтев координатора, координациони одбор разматра предложене локалне смернице за доделу слотова и предложене смернице за праћење коришћења додељених слотова. Одбор предаје односној држави чланици извештај о дискусији са састанка координационог одбора, при чему се наводе одговарајући ставови који су изнесени унутар одбора.

Параметри за координацију

Члан 6.

1. Надлежна држава чланица на координисаном аеродрому два пута годишње одређује параметре за доделу слотова, при чему узима у обзир сва неопходна техничка и оперативна ограничења, ограничења у вези заштите животне средине, као и измене тих параметара.

Приликом утврђивања параметара за координацију, као полазна основа користи се објективна анализа могућности прихвата ваздушног саобраћаја, узимајући у обзир различите врсте саобраћаја на аеродрому, могућа загушења ваздушног простора током периода координације, као и стање капацитета.

Параметри за доделу слотова се достављају координатору аеродрома благовремено, пре почетне расподеле слотова, за потребе конференција о редовима летења.

2. У циљу утврђивања параметара из става 1. овог члана, након саветовања са координационим одбором и сагласно утврђеном капацитету, координатор одређује одговарајуће временске интервале за координацију, ако држава чланица то не уради.

3. Пре доношења коначне одлуке о параметрима за доделу слотова, одређивање параметара и методологија која се користи, као и свака промена везана за то разматраће се детаљно у координационом одбору, у циљу повећања капацитета и броја расположивих слотова за доделу, а пре доношења коначне одлуке везане за параметре за доделу слотова. Сви релевантни документи, по захтеву, морају бити доступни на увид свим заинтересованим странама.

Информације за усклађиваче редова летења и координаторе

Члан 7.

1. Авио-превозиоци који обављају или планирају да обављају превоз на аеродрому са усклађујућим редовима летења или на координисаном аеродрому дужни су да усклађивачу редова летења, односно координатору доставе све релевантне податке које они затраже. Сви релевантни подаци достављају се у облику и унутар рока који одреди усклађивач редова летења или координатор слотова. Посебно, авио-превозилац је дужан да, у тренутку подношења захтева за доделу слотова, обавести координатора слотова о томе хоће ли, у односу на тражене слотове, користити статус новог учесника, у складу са чланом 2. тачка (б) ове уредбе.

За све остале аеродроме који немају додељен статус, тело које управља аеродромом је дужано да, на захтев координатора слотова, достави све информације које поседује о планираним летовима авио-превозилаца.

2. Ако авио-превозилац не успе да достави податке из става 1. овога члана или ако достави нетачне или збуњујуће податке, координатор не разматра захтев/захтеве за слот оног авио-превозиоца на кога се односе непотпуни, нетачни или збуњујући подаци, изузев ако авио-превозилац успешно не докаже да постоје олакшавајуће околности. Координатор је дужан да омогући овом авио-превозиоцу прилику да се изјасни о овом случају.

3. Усклађивач редова летења или координатор, тело које управља аеродромом и орган надлежан за контролу летења размењују све податке који су им потребни за испуњавање њихових дужности, укључујући податке о летовима и слотовима.

Поступак доделе слотова

Члан 8.

1. Из базе слотова се авио-превозиоцима који су поднели захтев додељују серије слотова, као дозволе за коришћење инфраструктуре аеродрома у циљу слетања или полетања, у периоду реда летења за који су слотови захтевани, по чијем се истеку они враћају у базу слотова, у складу са чланом 10. ове уредбе.

2. Не доводећи у питање примену чл. 7. 8а, 9, 10. став 1. и 14. ове уредбе, став 1. овог члана се не примењује у случају када су испуњени следећи услови:

- ако серије слотова авио-превозилац користи за обављање редовног и планираног ванредног авио-превоза, и

- ако авио-превозилац може да докаже, на начин који задовољава координатора, да је серија слотова која је у питању, коришћена на начин који је одобрио координатор, најмање 80% времена у периоду реда летења за који му је серија слотова била додељена.

У напред наведеном случају, у оквиру временског ограничења из члана 7. став 1. ове уредбе, та серија слотова даје право односном авио-превозиоцу на исту серију слотова у следећем истоветном периоду реда летења, ако тако захтева тај авио-превозилац.

3. Ако се сви захтеви за доделу слотова не могу решити на начин који задовољава заинтересоване авио-превозиоце, предност треба дати комерцијалним летовима, посебно редовном авио-превозу и планираном ванредном авио-превозу, не доводећи у питање примену члана 10. став 2. ове уредбе. Ако постоје конкурентни захтеви предност би, у оквиру исте категорије авио-превоза, требало дати онима који обављају саобраћај током целе године.

4. Временска прерасподела (*re-timing*) серије слотова пре расподеле преосталих слотова из базе слотова из члана 10. ове уредбе другим авио-превозиоцима који поднесу захтев, прихвата се само из оперативних разлога или ако би време слота које је додељено подносиоцу захтева било ближе у односу на првобитно захтевано време. Ова прерасподела не сме да се примени пре него што је координатор изричито не потврди.

5. Координатор узима у обзир додатна правила и смернице које је одредила ваздухопловна индустрија у свету или Заједници, као и локалне смернице које је координациони одбор предложио, а прихватила држава чланица или друго надлежно тело одговорно за тај аеродром, уз услов да та правила и смернице не утичу на независан статус координатора, да су усклађене с правом Заједнице и имају као циљ унапређење ефикасности коришћења капацитета аеродрома. Заинтересована држава чланица доставља наведена правила Комисији.

6. Ако неки захтев за доделу слота није могуће одобрити, координатор је дужан да авио-превозиоца који је поднео захтев обавести о разлозима због којих то није било могуће одобрити, као и да наведе најближи слободни слот као замену.

7. Координатор је дужан да, поред планиране расподеле слотова за одређени период реда летења, покуша да реши у што краћем року појединачне захтеве за доделу слотова за сваку врсту ваздушног саобраћаја, укључујући и општу авијацију. Због напред наведеног разлога се могу користити слотови који су преостали у бази слотова из члана 10. ове уредбе, након њихове расподеле на одређене авио-превозиоце и слотови који могу бити на располагању у кратком временском року.

Преносивост права коришћења слотова

Члан 8а

1. Слотови се могу:

(а) преносити од стране авио-превозиоца с једне линије или врсте превоза на другу линију или врсту превоза које обавља исти авио-превозилац;

(б) преносити:

(i) између матичног авио-превозиоца и његових зависних друштава и између зависних друштава истог матичног авио-превозиоца,

(ii) у оквиру стицања контролног удела у капиталу неког авио-превозиоца,

(iii) код потпуног или делимичног преузимања, ако су слотови непосредно повезани са преузетим авио-превозиоцем;

(ц) размењивати међу авио-превозиоцима, један за један.

2. Пренос или размена из става 1. овога члана пријављују се координатору и не смеју да се обаве док их он изричито не потврди. Координатор је дужан да одбије да потврди пренос или размену ако нису сагласни са захтевима из ове уредбе или ако координатор није уверен:

(а) да то не омета операције на аеродрому, узимајући у обзир сва техничка и оперативна ограничења и ограничења у погледу животне средине;

(б) да се поштују ограничења из члана 9. ове уредбе;

(ц) да пренос слотова не улази у случајеве из става 3. овог члана.

3. (а) Словови додељени новом учеснику одређеном у складу са чланом 2. тачка (б) ове уредбе не могу да се преносе на начин који је предвиђен у ставу 1. тачка (б) овога члана у периоду од два еквивалентна периода реда летења, изузев код прописима одобреног преузимања делатности предузећа у стечају.

(б) Словови додељени новом учеснику одређеном у складу са чланом 2. тачка (б) алинеје (ii) и (iii) ове уредбе, не могу да се пренесу на другу линију као што је то предвиђено у ставу 1. тачка (а) овог члана у периоду од два еквивалентна периода реда летења, изузев кад нови учесник има на новој линији исти приоритет као на првобитној линији.

(ц) Словови додељени новом учеснику одређеном у складу са чланом 2. тачка (б) ове уредбе не могу да се размењују као што је то предвиђено у ставу 1. тачка (ц) овог члана у периоду од два еквивалентна периода реда летења, изузев ради побољшања временског распореда слотова за ове превозе у односу на првобитно захтевани временски распоред.

Ускраћивање права на одштетни захтев

Члан 8б

Право на серију слотова у складу са чланом 8. став 2. ове уредбе не даје и право на подношење одштетних захтева у случају ограничења, забране или укидања серије слотова, што је у складу са правом Заједнице, посебно у односу на примену одредби из Уговора које се односе на ваздушни саобраћај. Ова уредба не утиче на овлашћења државних органа да траже пренос слотова између авио-превозилаца и да усмеравају њихову доделу у складу са националним прописима који се односе на конкуренцију и чл. 81. и 82. Уговора или Уредбе Савета (ЕЕЗ) бр 4064/89 од 21. децембра 1989. о контроли концентрације између предузећа. Ови трансфери се могу спроводити само без новчане надокнаде.

Превоз на линији у јавном интересу

Члан 9.

1. Ако је уведена обавеза превоза на линији у јавном интересу сходно члану 4. Уредбе (ЕЗ) бр. 2408/92, држава чланица може резервисати на једном координисаном аеродрому слотове који су потребни за обављање неког лета предвиђеног на тој линији. Ако резервисани слотови на овој линији нису коришћени, они се дају на располагање било ком другом авио-превозиоцу који је заинтересован за превоз на тој линији, сагласно правилима о обавези пружања услуга у јавном интересу, под условима из става 2. овог члана. Ако ниједан други авио-превозилац није заинтересован за превоз на овој линији, а односна држава чланица не објави јавни тендер на основу члана 4. став 1. тачке (д) Уредбе (ЕЗ) бр.

2408/92, слотови се резервишу за другу линију на којој је уведена обавеза превоза у јавном интересу или се враћају у базу слотова.

2. Поступак јавног тендера из члана 4. став 1. тач. од (д) до (г) и тачка (л)(i) Уредбе (ЕЗ) бр. 2408/92 примењује се на коришћење слотова из става 1. овог члана ако је више авио-превозилаца Заједнице заинтересовано за превоз на овој линији, а нису могли да прибаве слотове унутар једног часа пре или после времена које су захтевали од координатора.“

6. Члан 10. мења се и гласи:

База слотова

Члан 10.

1. Координатор успоставља базу слотова која садржи све слотове који нису додељени на основу члана 8. ст. 2. и 4. ове уредбе. Сви нови капацитети слотова одређени у складу са чланом 3. став 3. ове уредбе стављају се у базу слотова.

2. Серија слотова која је додељена авио-превозиоцу за обављање редовног или планираног ванредног авио-превоза, не овлашћује га на исту серију слотова у наредном еквивалентном периоду реда летења, осим ако авио-превозилац не докаже, на начин који задовољава координатора, да је слотове користио на начин који је одобрио координатор, најмање 80% времена у периоду реда летења за који му је она била додељена.

3. Слотови који су додељени авио-превозиоцу пре 31. јануара, за наредни летњи период или пре 31. августа, за наредни зимски период, а који пре ових датума буду враћени координатору ради поновног додељивања, не узимају се у обзир за потребе рачунања искоришћености.

4. Ако авио-превозилац не може да докаже 80% искоришћености серије слотова, сви слотови из серије стављају се у базу слотова, изузев ако неискоришћеност може да се оправда неким од следећих разлога:

(а) непредвидиве и неизбежне околности које су ван утицаја авио-превозиоца које су довеле до:

– приземљења (*grounding*) типа ваздухоплова који се генерално користи за предметни авио-превоз,

– затварања аеродрома или ваздушног простора,

– озбиљног поремећаја операција на предметним аеродромима у току знатног дела релевантног периода реда летења, укључујући оне серије слотова на другим аеродромима Заједнице које су повезане са линијама на које су поремећаји утицали;

(б) прекид авио-превоза због активности које негативно утичу на одређене летове и које практично и/или технички онемогућавају авио-превозиоца да обавља летове онако како је планирао;

(ц) озбиљни финансијски губици односног авио-превозиоца Заједнице, због којих му је орган надлежан за издавање дозволе издао привремену оперативну дозволу, која важи до његове финансијске реорганизације у складу са чланом 5. став 5. Уредбе (ЕЗ) бр. 2407/92;

(д) судски поступци који се односе на примену члана 9. ове уредбе за линије на којима је уведена обавеза превоза у јавном интересу у складу са чланом 4.

Уредбе (ЕЗ) бр. 2408/92, а чија последица је привремени прекид превоза на тим линијама.

5. На захтев државе чланице или на сопствену иницијативу, Комисија проверава како координатори примењују став 4. овог члана на аеродромима на које се примењује ова уредба.

Комисија доноси одлуку у року од два месеца од пријема захтева, према поступку из члана 13. став 2. ове уредбе.

6. Не доводећи у питање примену члана 8. став 2. ове уредбе и члана 8. став 1. Уредбе (ЕЕЗ) бр. 2408/92, слотови из базе слотова морају да се разделе међу авио-превозиоцима који су поднели захтеве. Педесет одсто (50%) ових слотова најпре се додељује новим учесницима, изузев ако су њихови захтеви мањи од 50%. Координатор је дужан да на правичан начин поступа са захтевима нових учесника и осталих авио-превозилаца, сагласно координационим периодима сваког дана реда летења.

Међу захтевима нових учесника, предност се даје авио-превозиоцима који испуњавају услове за стицање статуса новог учесника у складу и са чланом 2. тачка (б) алинеје (i) и (ii) ове уредбе или чланом 2. тачка (б) алинеје (i) и (iii) ове уредбе.

7. Нови учесник коме је понуђена серија слотова у року од једног часа пре или после времена које је он захтевао, а који није прихватио ову понуду, не задржава статус новог учесника за наведени период реда летења.

8. Ако превоз обавља група авио-превозилаца, само један од чланова групе може да поднесе захтев за доделу потребних слотова. Сваки авио-превозилац који обавља овакав превоз преузима одговорност за испуњавање оперативних мерила потребних за задржавање раније стечене предности која је наведена у члану 8. став 2. ове уредбе.

Слотове додељене једном авио-превозиоцу може да користи други авио-превозилац/превозиоци који је укључен у заједничко обављање летова, под условом да се за тај лет, ради координације и праћења, задржи идентификациони код авио-превозиоца коме су слотови додељени. Пошто се окончају овакви летови, тако коришћени слотови остају оном авио-превозиоцу коме су били на почетку додељени. Авио-превозиоци који су укључени у заједничко обављање летова дужни су да пре њиховог почетка о њима детаљно обавесте координатора.

9. Ако се озбиљни проблеми нових учесника наставе, држава чланица сазива састанак координационог одбора аеродрома. Сврха састанка јесте разматрање могућности за решавање проблема. На састанак се позива Комисија.“

7. Члан 11. мења се и гласи:

„Тужба и право на тужбу

Члан 11.

1. Не доводећи у питање право на средства правне заштите према националним прописима, жалбе поводом примене чл. 7. став 2, 8, 8а, 10, 14. ст. од 1. до 4. и став 6. ове уредбе достављају се координационом одбору. Координациони одбор разматра жалбу у року од једног месеца од њеног пријема и, ако је могуће, предлаже координатору решавање проблема. Ако жалба не може да се реши,

надлежна држава чланица може у наредна два месеца да организује посредовање организације која представља авио-превозиоце или аеродроме или треће странке.

2. Државе чланице усвајају, према националним прописима, одговарајуће мере којима се координатори штите од одштетних захтева повезаних са њиховом функцијом из ове уредбе, изузев за случај грубе непажње или свесног нехата.“

8. У члану 12. наслов и став 1. мења се и гласе:

„Односи са трећим земљама

1. Ако при додели и коришћењу слотова трећа држава на њеним аеродромима:

(а) не пружа авио-превозиоцима Заједнице третман који у складу са овом уредбом имају авио-превозиоци из те државе, или

(б) не пружа фактички (*de facto*) авио-превозиоцима Заједнице национални третман, или

(ц) пружа авио-превозиоцима осталих трећих држава повољнији третман од тремана авио-превозилаца Заједнице,

Комисија може, у складу са поступком из члана 13. став 2. ове уредбе, одлучити да држава чланица или државе чланице предузму мере, укључујући потпуну или делимичну суспензију примене ове уредбе према авио-превозиоцу или авио-превозиоцима из односне треће државе, да би се исправило њено дискриминаторско понашање.”

9. Чл. 13. и 14. мењају се и гласе:

„Поступак одбора

Члан 13.

1. Комисији у њеном раду помаже одбор.

2. Код позивања на овај став, примењују се чл. 5. и 7. Одлуке Савета 1999/468/ЕЗ од 28. јуна 1999. године која уређује поступак за спровођење извршних овлашћења поверених Комисији, узимајући у обзир члан 8. ове одлуке.

Рок из члана 5. став 6. Одлуке 1999/468/ЕЗ је три месеца.

3. Одбор може да се саветује са Комисијом о сваком другом питању које се тиче примене ове уредбе.

4. Одбор усваја свој пословник.

Примена

Члан 14.

1. Тело надлежно за управљање ваздушним саобраћајем може да одбије план лета оном авио-превозиоцу који намерава да слети на координисани аеродром или да полети с њега у периоду за који је аеродром координисан, а да му координатор претходно није доделио слот.

2. Координатор повлачи серију слотова која је привремено додељена авио-превозиоцу који је био у поступку оснивања и ставља их у базу слотова 31. јануара за наредну летњи саобраћајни период, односно 31. августа за наредни зимски саобраћајни период, ако авио-превозилац нема оперативну дозволу или њен

еквивалент на тај датум или ако орган надлежан за издавање дозволе не изјави да ће оперативна дозвола или њен еквивалент вероватно бити издати пре почетка одговарајућег периода реда летења.

3. Координатор одузима и ставља у базу слотова ону серију слотова коју је авио-превозилац прибавио разменом у складу са чланом 8а став 1. тачка (ц) ове уредбе, ако није коришћена сходно намени.

4. Авио-превозиоци који вишеструко и са намером обављају авио-превоз у време које се знатно разликује од додељеног слота као дела серије слотова или који користе слотове на знатно различит начин од оног који им је назначен при њиховој додели, ако тиме наносе штету аеродрому или ваздушном саобраћају, губе свој статус из члана 8. став 2. ове уредбе. Координатор може одлучити да таквом авио-превозиоцу одузме наведену серију слотова за преостали део периода реда летења и да је стави у базу слотова, пошто саслуша тог авио-превозиоца и након што му изрекне једнократно упозорење.

5. Државе чланице обезбеђују делотворне, сразмерне и превентивне санкције или еквивалентне мере којима се сузбија учестало и намерно обављање авио-превоза у време које се значајно разликује од додељеног слота или коришћење слотова на значајно различит начин од оног који је назначен при њиховој додели, ако се тиме наноси штета аеродрому или ваздушном саобраћају.

6. (а) Не доводећи у питање примену члана 10. став 4. ове уредбе, ако авио-превозилац не може да достигне 80% искоришћености како је она одређена у члану 8. став 2. ове уредбе, пошто саслуша односног авио-превозиоца, координатор може да му одузме наведену серију слотова за преостали део периода реда летења и да је стави у базу слотова,

(б) Ако се у неком додељеном периоду који представља 20% периода важења неке серије слотова не искористе никакви слотови из ове серије, пошто саслуша авио-превозиоца, координатор ставља наведену серију слотова у базу слотова за преостали део периода реда летења, не доводећи у питање примену члана 10. став 4. ове уредбе.“

10. Следећи члан се додаје:

„Извештај и сарадња

Члан 14а

1. Комисија подноси Европском парламенту и Савету извештај о примени ове уредбе најкасније три године од дана њеног ступања на снагу. Извештајем се посебно разматра примена чл. 8, 8а и 10. ове уредбе.

2. Државе чланице и Комисија сарађују у примени ове уредбе, посебно при сакупљању података за извештај из става 1. овог члана.“

Члан 2.

1. Ова уредба ступа на снагу три месеца након објаве у Службеном листу Европске заједнице.

2. Члан 11. став 2. и члан 14. став 5. Уредбе (ЕЕЗ) бр. 95/93 примењују се од 30. јула 2005. године.

ПРИЛОГ V

Уредба (ЕЗ) бр. 545/2009 Европског парламента и Савета од 18.јуна 2009. године којом се мења и допуњује Уредба Савета (ЕЕЗ) бр. 95/93 о заједничким правилима за доделу слотова на аеродромима Заједнице

Члан 1.

Уредба (ЕЕЗ) бр. 95/93 мења се и гласи:

1. Члан 10а мења се и гласи:

„Члан 10а

У циљу спровођења члана 10. став 2. ове уредбе, координатори прихватају право авио-превозилаца да буду овлашћени на исте серије слотова у току летњег периода реда летења 2010. године, које су им, према овој уредби, биле додељене за летњи период реда летења 2009. године.“

2. Члан 10б брише се.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу првог дана од дана објављивања у Службеном листу Европске уније.

Ова уредба у целини обавезује и непосредно се примењује у свим државама чланицама.